

Ἀπ' τὸ λόγο τοῦ ὁσ. Μάρκου τοῦ ἀσκητοῦ, εἰς τὸ Ἅγιο Βάπτισμα.

Ἡ Κυρία Θεοτόκος προστατεύει τὸν πιστὸ ἀγωνιστή. Τὸ Ὀρθόδοξο Βάπτισμα εἶναι τέλειο ἀλλὰ δὲν τελειοποιεῖ αὐτὸν ποὺ δὲν τηρεῖ τὸ Εὐαγγέλιο. Ἡ Ἐλευθερία ἀπὸ τὴν ἁμαρτία μᾶς δωρήθηκε μὲ τὸν Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ. Ὅμως ζοῦμε σ' αὐτὴν τὴν Ἐλευθερία, ὅταν ἐργαζόμεθα τίς θεῖες ἐντολές. Οἱ πονηροὶ λογισμοὶ ποὺ ἔχομε μετὰ τὸ Βάπτισμα φανερώνουν ὅτι ὑπῆρξε ἢ ὑπάρχει ἐσωτερικὴ

σχέσι μας μ' αὐτούς. Ἡ πηγὴ τῶν πονηρῶν λογισμῶν εἶναι ἡ ἐπιθυμία μας γιὰ ἄνεσι τοῦ σώματος (δηλ. ἡδυπάθεια) καὶ γιὰ τὸν ἔπαινο τῶν ἀνθρώπων. Ὅποιος ἐνόησε ὅτι ἀπ' τὸ Βάπτισμα ἔχει τὸν Χριστὸ κρυμμένο μέσα του, αὐτὸς περιφρονεῖ τὰ μάτια καὶ ἀγωνίζεται γιὰ τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Στὴν καρδιά ποὺ εἶναι φορέας (φυσικὸ κέντρο) ζωῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς προξενεῖται ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος. Ἡ πνευματικὴ καρδιά εἶναι ἡ συνισταμένη τῶν δυνάμεων ψυχῆς (=λογιστικοῦ, ἐπιθυμητικοῦ, θυμικοῦ καὶ συνειδήσεως) καὶ ἔχει τὸ πνευματικὸ αὐτὸ κέντρο τῆς εἰς τὴν σαρκικὴ καρδιά. «Νοῦς λέγεται καὶ ἡ τοῦ νοῦ ἐνέργεια ἐν λογισμοῖς συνισταμένη καὶ νοήμασι. Νοῦς λέγεται καὶ ἡ ἐνεργοῦσα ταῦτα δύναμις, ἡ ὁποία καρδιά λέγεται εἰς τὴν Γραφή» (Ἁγ. Γρηγ. Παλαμᾶ). Ὁ νοῦς ἔχει οὐσία καὶ ἐνέργεια. Ἡ οὐσία τοῦ νοῦ εὐρίσκεται εἰς τὴν πνευματικὴ καρδιά, ἡ ἐνέργειες τοῦ νοῦ εὐρίσκονται εἰς τοὺς λογισμοὺς καὶ ἔτσι ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ σῶμα διὰ τῶν αἰσθήσεων καὶ συλλαμβάνει τὰ νοήματα τῶν πραγμάτων. Οἱ ἅγιοι δικάσκουν τὴν ἀνάγκη ἐπιστροφῆς τοῦ νοῦ εἰς τὴν καρδιά. Βεβαίωσι τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῆς εἶναι τὰ δάκρυα καὶ ἡ γλυκεῖα αἴσθησις τῆς ΑΓΑΠΗΣ τοῦ Θεοῦ. Αὕτῃ ἡ ἐπιστροφή τοῦ νοῦ, εἶναι ἡ θεραπεία του, καὶ γίνεται μὲ τὴν ἀδιάλειπτη προσευχὴ μέσα στὴν ὀρθόδοξη ἀτμόσφαιρα τῆς μετανοίας (δηλ. ὀρθὴ πίστη καὶ μυστηριακὴ ζωὴ). Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μία ἀνακεφαλαίωση τοῦ κόσμου. Ἐχει δύο ἀντίθετες δυνάμεις, τὸν νοῦν καὶ τὴν αἴσθησι. Αὐτὲς οἱ δύο ἐνώνονται μὲ τίς ἄλλες δυνάμεις τῆς ψυχῆς, τὴν διάνοια, δόξα καὶ φαντασία. Ἡ αἴσθησις εἶναι ἄλογη δύναμις καὶ αἰσθάνεται τὰ αἰσθητὰ πράγματα ὅταν εἶναι παρόντα. Ἡ φαντασία κάμνει τὴν ἐνεργεία τῆς ὅταν ἀπουσιάζουν τὰ αἰσθητὰ, τὰ βλέπει ὅμως χωριστὰ τὸ καθένα καὶ ὄχι ἐνοειδῶς. Ἡ δόξα ποὺ γεννᾶται ἀπὸ τὴν διάνοια τὴν ὀνομάζουμε λογικὴ. Ἡ διάνοια εἶναι πάντα λογικὴ μεταβαίνουσα ἀπὸ νόημα σὲ νόημα. Μετὰ τὴν πτώσι, ὁ νοῦς σκοτίστηκε, ὁ λόγος μὴ ἔχοντας νὰ ἐκφράσει τίς ἐμπειρίες τοῦ νοῦ (διότι ἔχασε τὴν κοινωνία μὲ τὸν Θεόν) ταυτίστηκε μὲ τὴν διάνοια (ὑποδουλώθηκε ὁ νοῦς στὴ διάνοια). Τὸ λογικὸ ὑψώθηκε πιὸ πάνω ἀπὸ τὸ νοῦ καὶ κυριαρχεῖ στὸν ἐμπαθῆ ἄνθρωπο. Αὕτῃ ἡ ὑψωση (δηλ. ἡ Ὑπερηφάνεια) εἶναι ἀσθένεια τοῦ λογικοῦ, (Φόβος, ἄγχος καὶ πεῖσμα καὶ λοιπὰ κακὰ ποὺ ζοῦμε σήμερα). Ἡ θεραπεία αὐτῶν τῶν κακῶν (ποὺ εἶναι ἡ οὐσία τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος) εἶναι ἡ διὰ τοῦ Θεοῦ συνεχὴς μνήμη τοῦ Θεοῦ.

Τὸ μόνο ἐπιχείρημα γιὰ τὴν ὑπαρξὴ Θεοῦ εἶναι ἡ ἐμπειρία τοῦ καθαροῦ νοῦ. Ὁ Θεὸς ἄρχισε τὴν θεραπεία μὲ τὸ μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ δίδει ἐντολές γιὰ νὰ φυλάξει ἔτσι τὴν Ἐλευθερία ποὺ τοῦ δωρήθηκε. Ἡ Μετάνοια

εἶναι τὸ ἔργον! Ἡ νοερὰ ἐργασία λειτουργεῖ ὡς συνεχῆς εὐχή τοῦ Ἁγ. Πνεύματος εἰς τὴν καρδιά. Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη Ἀνάστασις τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἐργάτης τῆς ἀδιαλείπτου εὐχῆς προσεύχεται μαζὶ καὶ μὲ ἄλλους ἀδελφούς (ἀκολουθίες κλπ.) γιὰ τὴν ψυχικὴ οἰκοδομὴ τους, «εὐχεται καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ» μετὰ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. Αὕτη εἶναι ἡ πεμπτουσία τῆς ἱερᾶς παραδόσεως μας, ἡ ψυχὴ τοῦ μοναχισμοῦ! «Εἰ δὲ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ»(Ρωμ.8,9)

-Εἰ οὔτε τῶ ἀδικοῦντι ἐστὶ περίσσεια, οὔτε τῶ ἀδικουμένῳ ὑστέρημα, ἐν εἰκόνι μὲν διαπορεύεται ἄνθρωπος, πλην μάρτην ταράσσεται.

-Ὁ σωματικαῖς ἡδοναῖς πέρα τοῦ δέοντος ἐναπολαύσας, ἑκατονταπλασίοις πόνοις ἀποτίσει τὴν περίσσειαν.(τοῦ Ἀββὰ Μάρκου)

Ὁ καθαρισμὸς ποὺ χαρίζει τὸ Βάπτισμα γίνεται μουσικῶς, τὸν εὐρίσκουμε ὅμως ἐνεργὸ μὲ τὴν ἐργασία τῶν ἐντολῶν. Ἐλευθερωθήκαμε μὲ τὸ Βάπτισμα ἀλλὰ δὲν βλέπομε τὴν Ἐλευθερίαν διότι μᾶς σκοτίζουν οἱ ἡδονές ποὺ ἐπιθυμοῦμε καὶ ἡ ἀμέλεια-ραθυμία μας νὰ πράξωμε τὶς ἐντολές. Ἐργασία-τήρησις θεῶν ἐντολῶν σημαίνει τὴν Ἀγάπην μας πρὸς τὸν Λυτρωτὴ, τὴν Ἐσταυρωμένην ΑΓΑΠΗΝ! Ἕνας λογισμὸς ἡδονῆς ἢ θυμοῦ ποὺ χρονίζει δὲν σημαίνει ὅτι ἀπέμεινε μετὰ τὸ Βάπτισμα, ἀλλὰ δηλώνει τὴν ἐμπάθειά μας. Ὅταν λέγει ὁ Παῦλος γιὰ «νόμον ἀντιστρατευόμενον τῶ νόμῳ τοῦ νοός» (Ρωμ. 7,23) δὲν ὁμιλεῖ γιὰ τὸν ἑαυτὸ του ἀλλὰ σὰν Ἰουδαῖος διότι θέλει νὰ εἰπεῖ πῶς χωρὶς τὴν χάριν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Ὁδὸς ἐντολῶν εἶναι ἡ ΥΠΟΜΟΝΗ σ' ὅσα θλιβερὰ μᾶς συμβαίνουν. Μόλις καὶ μετὰ βίας μερικοὶ προχωροῦν εὐθεῖα ὁδὸ φρουρούμενοι μὲ τὴν εὐχή, κτυποῦνται ἀπὸ τοὺς πειρασμούς γιὰ νὰ φθάσουν στὴν πόλιν (=διάκρισι) καὶ νὰ προσφέρουν στὸν ναὸ (=καθαρὴ καρδιά) τὴν θυσία (=ἄμωμοι λογισμοὶ μονολόγιστη ΕΛΠΙΔΑ...). Ὁ Θεὸς δέχεται τοὺς πρωτοτόκους λογισμοὺς τοῦ νοῦ ποὺ τοὺς κατατρώγει ἡ θεϊκὴ φωτιά. Πρωτότοκος λογισμὸς εἶναι αὐτὸς ποὺ ἀπὸ τὴν πρώτη προσβολὴ προσφέρεται στὸ Χριστό. Ὅσοι λογισμοὶ προσφέρονται μετὰ ἀπὸ πολὺ σκέψιν (χωλὰ καὶ τυφλὰ τὰ ὀνόμασε ἡ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ).

Μὴ λέγεις ὅτι οἱ πονηροὶ λογισμοὶ ἔχουν αἰτία τὴν ἁμαρτίαν τοῦ Ἀδάμ, βαπτίστηκες καὶ μὲ τὰ ὄπλα τοῦ φωτὸς καταστρέφεις κάθε κακὸ λογισμό. Ἄν δὲν τοὺς θανατώνεις μὲ τὴν πρώτη ἐμφάνισίν τους, δείχνεις τὴν ἀπιστίαν σου καὶ τὴν φιληδονίαν σου καὶ ὅτι ἐπιθυμεῖς τὴν παρουσίαν τους. Δύο εἶδη κακοπάθειας ὑπάρχουν. Πρῶτον ἡ σωστὴ κακοπάθεια ποὺ ἔχει αἰτία τὸν πόθον τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δεύτερον ἡ λάθος κακοπάθεια ποὺ ἔχει αἰτία τὸν φόβον τῶν πειρασμῶν. Τὴν κακὴν πράξιν θεωροῦμε ἁμαρτίαν, τὸν λογισμό ποὺ προηγεῖται τὸν θεωροῦμε ὅτι εἶναι ξένη ἐνέργεια καὶ ὄχι δική μας. Ὁ πονηρὸς λογισμὸς, ποὺ μὲ τὴν κακὴν πράξιν παραμένει, τότε μόνο φεύγει ὅταν προσφέρουμε στὸν Θεὸ ἰσάξιους πόνους, ὦ Χριστιανέ, σὺ εἶσαι ὁ αἰτίος τῶν πονηρῶν λογισμῶν, γιὰτὶ εἶχες ἐξουσίαν νὰ τοὺς ἀποκόψεις κατὰ τὴν προσβολὴν τους καὶ δὲν τὸ ἔκανες ἀλλὰ συναναστράφηκες μέχρι πράξεως. Πραγματικοὶ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι οἱ πονηροὶ λογισμοί, διότι ἐμποδίζουν νὰ γίνει τὸ θέλημά Του.

Ὁ ἄπιστος γίνεται δοῦλος τῆς ἁμαρτίας, ὁ ἐνάρετος ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν ἀγαθὸ θησαυρὸ τῆς καρδιάς του προσφέρει τὸ ἀγαθὸ. Θησαυρὸν λέγει ὁ Κύριος τὸ ΑΓΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ. Δὲν πρέπει νὰ νομίζουμε ὅτι μὲ ἀγῶνες ἀποκόπτεται ἡ ἁμαρτία τοῦ Ἀδὰμ ἢ οἱ προσωπικὲς μας ἁμαρτίες μετὰ τὸ Βάπτισμα. Μόνο διὰ τοῦ Χριστοῦ γίνεται αὐτό. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ «ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας» (Φιλιπ.2,13). Ὁ πιστὸς δέχεται τοὺς θεϊκοὺς λογισμοὺς ἀπὸ τὸν ἐνοικοῦντα Χριστὸν καὶ ἀκολουθεῖ ἢ ἐνάρετος πολιτεία. Δηλαδή οἱ λόγοι τῶν ἀρετῶν (ἀγαθοὶ λογισμοὶ) προηγούνται καὶ ἀκολουθεῖ ἢ ἐνάρετος πολιτεία (=τρόποι τῶν ἀρετῶν). Ἄν δὲν ἐργασθοῦμε τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ, ἢ χάρις ποὺ μᾶς ἔχει δοθεῖ δὲν ἀποκαλύπτεται. Δεχόμενοι τὸ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ μαζὶ δεχόμεθα καὶ τὸν ΠΑΤΕΡΑ καὶ τὸν ΥἱΟ.

Ὅσοι μὲ ἀκλόνητη πίστη καθημερινὰ ἀποθνήσκουν, ὡς ὁ Παῦλος, ὑπερβαίνουν κάθε ἐννοια ζωῆς καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ φθάσουν εἰς τὸν ποθούμενον, καὶ τοῦτο εἶναι δεῖγμα τελείας ἀγάπης. Ὁ Παῦλος δὲν ἀνεχόταν νὰ ἐννοήσῃ τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνο τὴν παραμονὴ του εἰς τὴν ΘΕΙΑ ΑΓΑΠΗ. Ὁ Ἀδὰμ παρέβη τὴν ἐντολὴ ὄχι ἀπὸ ἀνάγκη φύσεως ἀλλὰ ἀπὸ ἱκανοποίησι θελήματος.

Τὰ καθαρὰ ταμεῖα τῆς ψυχῆς μόνο γυμνὸ νοῦ δέχονται χωρὶς νὰ εἶναι φορτωμένοι μὲ τίποτε μάταιο, γήινο περιττό, ἁμαρτωλό, μήτε εὐλογο, μήτε ἄλογο ἐκτὸς ἀπὸ ΠΙΣΤΙ, ΕΛΠΙΔΑ, ΑΓΑΠΗ. Πόνος καρδιάς, ἰδρῶτες μετανοίας, δὸς αἷμα ἵνα λάβῃς ΠΝΕΥΜΑ... Καθημερινὸς Σταυρὸς καὶ Ἀνάστασις, ἐορτὴ χαρμολύπης καὶ πανήγυρις Θεοτοκοδρομίας. Ἡ ἐμφάνισι-προσβολὴ τοῦ κακοῦ λογισμοῦ, οὔτε ἁμαρτία οὔτε ἀρετὴ εἶναι, παραχωρήθηκε νὰ ἐρχωνται οἱ προσβολὲς αὐτὲς γιὰ νὰ φανοῦν οἱ νικητὲς, ποιοὺς δηλ. ἐλευθέρως ρέπει πρὸς τὴν ἡδονὴ καὶ ποιοὺς ὄχι.

Ὁ Κύριος ἀργοπορεῖ νὰ διώξῃ τὶς κακὲς σκέψεις ἂν καὶ τὸν ἱκετεύουμε διὰ νὰ φανερωθεῖ ἡ ΥΠΟΜΟΝΗ. Ὅσο κανεὶς ὑπομένει τὸν πόλεμο τόσο θὰ δοξαστεῖ. Ὁ Θεὸς μισεῖ καὶ τὴν καρδιά ποὺ ἡδονίζεται μὲ τὶς πονηρὲς σκέψεις. Γι' αὐτὸ ὅσοι τοὺς ἔχουμε (τοὺς πονηροὺς λογισμοὺς) πρέπει νὰ πενθοῦμε ὡς φιλαμαρτήμονες καὶ νὰ μὴν ὑπερηφανευόμεθα ὅτι δῆθεν ἀγωνιζόμεθα ἐναντίον ξένης κακίας. Ὅποιος συγκατατίθεται στὸν πονηρὸ λογισμό, ἐπιτρέπει ὁ Κύριος νὰ κυριευθεῖ καὶ στὴν πράξι ἀπ' αὐτοῦ καὶ νὰ διδαχθεῖ πόσο κακὸ εἶναι ἡ ἐμπιστοσύνη στὸν ἴδιο του τὸν ἑαυτό. Ἐὰν νομίζεις ἀκόμη ὅτι κυριαρχεῖ ὁ θάνατος ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ, ἐκτὸς μόνο ἀπὸ δικὴ μας κακοπιστία τότε ἀθετεῖς τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ θεωρεῖς τὸ Βάπτισμα ἐλλειπές, διότι οἱ χριστιανοὶ χωρὶς νὰ φτᾶνε κυριαρχοῦνται ἀπὸ τὸν προπατορικὸ θάνατο. Ὁ Χριστὸς ἀπέθανε-ἀνέστη μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπ' τὸν θάνατο, μᾶς τοποθετεῖ στὸν παράδεισο τῆς ἐκκλησίας ὅπου γεύεται κάθε καρπὸ τῶν δένδρων δηλ. ν' ἀγαπᾶ, νὰ ὑπομένει κλπ. τὸν συνάνθρωπο. Οὔτε νὰ μισεῖ ὅσους θεωρεῖ κακοὺς. Διότι αὐτὸ εἶναι τὸ ξύλο «τοῦ γινώσκειν καλὸ καὶ πονηρόν» (Γένεσις 2,17) ποὺ γεύτηκε ὁ νοῦς καὶ περιέπεσε ἀμέσως σὲ πειρασμοὺς τέτοιους, ἀνακάλυψε δὲ τὴν γύμνωσί του μ' αὐτὴ τὴν πονηρὴ ἐφεύρεσι κατὰ τοῦ πλησίον, τὴν ὁποία πρῶτα δὲν ἐγνώριζε διότι τὸν σκέπαζε ἡ Θεία Χάρις. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐντολή: «Μὴ κρίνετε, διὰ νὰ μὴν κριθῆτε, ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται... ὅσα θέλετε νὰ σᾶς κάνουν οἱ ἄνθρωποι κ' ἐσεῖς τὰ ἴδια νὰ κάνετε. Ἐμεῖς ἀδικοῦμε; Ἀκόμη λοιπὸν κατηγοροῦμε τὸν Ἀδὰμ;